

ความฉลาดทางอารมณ์กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2
THE EMOTIONAL INTELLIGENCE AND THE POWER OF SCHOOL ADMINISTRATOR
UNDER NONTHABURI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

ชญพร หิรัญธนยรัศมี¹

THANYAPORN HIRUNTHANAYARASSAMEE

วรกาญจน์ สุดสดเขียว²

VORAKARN SUKSODKIEW

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อทราบ 1) ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 2) การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 3) ความสัมพันธ์ของความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 กลุ่มตัวอย่างคือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวนโรงเรียน 56 แห่ง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความฉลาดทางอารมณ์กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สถิติที่ใช้ คือ ความถี่ ร้อยละ มัชฌิมเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน

ผลการวิจัยพบว่า

1. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านพบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน
2. การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน
3. ความฉลาดทางอารมณ์และการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 ซึ่งเป็นความสัมพันธ์แบบคล้อยตามกัน

คำสำคัญ : ความฉลาดทางอารมณ์ , การใช้อำนาจ

¹ ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

² อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ประจักษ์สาขาวิชาการบริหารการศึกษ มหาวิทยาลัยศิลปากร

Abstract

The purposes of this research to determine 1) administrator emotional intelligence under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 2) administrator power under the Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 3) the relationship between administrator emotional intelligence and administrator power of school under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2. The sample were 56 schools under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2. The research instrument was a questionnaire about the emotional intelligence and the power of school administrator. The statistical analysis were frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation and Pearson's product moment coefficient.

The research found that:

- 1) Administrator emotional intelligence under Nonthaburi Primary Educational Service Area Office 2 were at a high level.
- 2) Administrator power under Nonthaburi Primary Educational Service Area office 2 were at a high level.
- 3) The relationship between administrator Emotional intelligence and power under Nonthaburi Primary Education Area office 2 was found at .01 level of statistical significance.

KEYWORDS : EMOTIONAL INTELLIGENCE, POWER

บทนำ

ในอดีตนั้นคนส่วนใหญ่ให้ความสำคัญกับความฉลาดทางด้านเชาว์ปัญญา มากกว่าความฉลาดทางอารมณ์ เพราะสามารถวัดความฉลาดทางด้านเชาว์ปัญญาออกมาได้ง่ายกว่า แต่ในโลกยุคปัจจุบันเป็นโลกที่ใช้ความรู้เป็นพื้นฐานซึ่งผู้คนต่างสามารถติดต่อสื่อสารกันได้ทั่วโลกและสามารถหาความรู้ต่างๆได้ด้วยความรู้ทางเทคโนโลยี และประเทศไทยก็ถือเป็นหนึ่งในสมาชิกของโลก จึงหลีกเลี่ยงไม่ได้ที่จะต้องรับมือกับผลกระทบจากกระแสโลกาภิวัตน์ที่มีทั้งความร่วมมือ ความขัดแย้ง และการแข่งขัน เนื่องจากสภาพสังคมในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งเรื่องของ การเมือง เศรษฐกิจ สภาพอากาศ และอื่นๆ ทำให้ บางครั้งการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วส่งผลต่อการปรับตัว ไม่ทันและก่อให้เกิดภาวะที่ทำให้เกิดการตึงเครียด และ

ก่อให้เกิดภาวะทางอารมณ์ หากเกิดภาวะทางอารมณ์ เช่นนี้ และไม่สามารถจัดการกับภาวะทางอารมณ์ได้ ก็ จะก่อให้เกิดปัญหาต่างๆ เช่นการทะเลาะวิวาท หรือ ส่งผลให้เกิดอาชญากรรมต่างๆ รวมถึงการเกิดภาวะโรค ซึมเศร้า ในปัจจุบันมีคนเป็นโรคซึมเศร้าเพิ่มมากขึ้น ปัจจุบันข้อมูลจากงานประชุมวิชาการสุขภาพจิต นานาชาติครั้งที่ 14 เมื่อปี 2558 ระบุว่า ประเทศไทยมี ผู้ป่วยโรคซึมเศร้าตลอดช่วงชีวิตถึง 900,000 คน หรือ คิดเป็น 1.8% ของประชากรทั้งประเทศ

ความฉลาดทางอารมณ์คือ ความสามารถของ บุคคลในการตระหนักถึงการใช้ปัญญากำกับอารมณ์ของ ตนเองและการใช้ปัญญาในการบริหารอารมณ์ของผู้อื่น หมายรวมถึงความสามารถในการรับรู้เข้าใจสามารถคุม และสร้างแรงกระตุ้นจากภายในให้กับตัวเองเพื่อให้เกิด เป็นแรงจูงใจในการทำงานต่างๆ ได้อย่างเหมาะสมถูก

กับกาลเทศะและถูกทำนองคลองธรรม มีความสามารถในการแสดงออกอารมณ์ของตนเอง ได้อย่างเหมาะสม ถูกกับกาลเทศะ ในส่วนของการใช้ปัญญากำกับอารมณ์ของผู้อื่นหมายถึง การเห็นใจผู้อื่นสามารถรับรู้และเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น ให้กำลังใจตลอดจนมีความสามารถในการบริหารอารมณ์ของผู้อื่นเพื่อการอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุข

การใช้อำนาจมีความสำคัญต่อผู้บริหารเพราะผู้บริหารสามารถใช้อำนาจในการตัดสินใจ สั่งการ ควบคุม ดูแล ชี้แนะ และให้กำลังใจแก่บุคลากรให้สามารถปฏิบัติงานได้อย่างต่อเนื่องหากองค์การใดผู้บริหารไม่มีอำนาจและไม่สามารถใช้อำนาจได้อย่างเหมาะสม มักนำไปสู่การจัดการหรือการบริหารแบบเผด็จการ ดังนั้นผู้บริหารจึงจำเป็นต้องมีความรู้เกี่ยวกับการใช้อำนาจการบริหารงานเพื่อดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล สำเร็จลุล่วงตามเป้าหมายขององค์การที่ตั้งไว้ โดยหลีกเลี่ยงการเกิดปัญหาหลีกเลี่ยงการกระทบกับความรู้สึกผู้ใต้บังคับบัญชาให้มากที่สุด

ดังนั้นความฉลาดทางอารมณ์และการใช้อำนาจจึงเป็นปัจจัยสำคัญในการบริหารงานของผู้บริหาร เพราะเมื่อผู้บริหารมีความฉลาดทางอารมณ์จะส่งผลให้ผู้บริหารสามารถเลือกใช้อำนาจต่างๆได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม

ปัญหาของการวิจัย เกิดขึ้นจากการเห็นว่าการฉลาดทางอารมณ์ช่วยให้สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ ซึ่งหากขาดความฉลาดทางอารมณ์จะไม่สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นก็จะเกิดปัญหาการย้ายงานและการลาออก ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาอื่นๆตามมาภายหลัง เพราะการย้ายนอกจากจะต้องทำการปรับเปลี่ยนตำแหน่งและกว่าจะได้ตำแหน่งใหม่มาทดแทนนั้นใช้เวลานาน จึงก่อให้เกิดปัญหาครูไม่เพียงพอ จากการสอบถามข้อมูลการย้ายและการลาออกในสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานนทบุรีเขต 2 ปี พ.ศ.2559 มีผู้ย้ายออก 27 คน ลาออก 2 คน ปี พ.ศ.2560 มีผู้ย้ายออก 29 คน ลาออก 3 คน จากข้อมูลดังกล่าวส่วนหนึ่งของการย้ายอาจมีปัจจัยมาจากความฉลาดทางอารมณ์และหรือการใช้อำนาจของผู้บริหาร

จากปัญหาที่กล่าวข้างต้นการที่ครูไม่พอใจการทำงานของผู้บริหาร และปัญหาการย้ายงานและลาออกอาจเกิดจากการใช้อำนาจที่ไม่เหมาะสม และจากข่าวที่ให้เด็กทานขนมจิ้นกับน้ำปลาที่เกิดจากที่ผู้บริหารใช้อำนาจในการสั่งการโดยไม่ชอบธรรม นอกจากนี้ยังมีข่าวที่นักเรียนและผู้ปกครองรวมตัวกันขับไล่ผู้บริหารโรงเรียน เนื่องจากมุ่งเน้นแต่จะพัฒนาด้านวิชาการ และตัดงบประมาณทางด้านกิจกรรมออกไป ซึ่งทำให้เกิดความไม่พอใจ และชี้ให้เห็นว่าเป็นการใช้อำนาจอย่างไม่

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อให้สอดคล้องกับปัญหาของการวิจัยและสามารถตอบคำถามดังกล่าวได้อย่างชัดเจน ผู้วิจัยจึงกำหนดวัตถุประสงค์ของการวิจัยไว้ดังนี้ คือ

1. เพื่อทราบความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานนทบุรี เขต 2
2. เพื่อทราบการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานนทบุรี เขต 2
3. เพื่อทราบความสัมพันธ์ของระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารกับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศึกษานนทบุรี เขต 2

สมมติฐานของการวิจัย

ผู้วิจัยได้ตั้งสมมติฐานของการวิจัย โดยอาศัยแนวทางจากทฤษฎี แนวคิด หลักการและผลงานของนักการศึกษา เพื่อเป็นแนวทางในการตั้งสมมติฐานดังนี้

1. ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง
2. ระดับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 อยู่ในระดับปานกลาง
3. ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษามีความสัมพันธ์กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวนโรงเรียน 64 แห่ง ซึ่งประกอบด้วยสถานศึกษาในอำเภอบางใหญ่ 12 แห่ง อำเภอบางบัวทอง 14 แห่ง อำเภอไทรน้อย 19 แห่ง อำเภอปากเกร็ด 19 แห่ง

กลุ่มตัวอย่างและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 จำนวนโรงเรียน 56 แห่ง ซึ่งได้จากการเปิดตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ใช้วิธีสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (stratified random sampling) โดยจำแนกตามอำเภอ

ผู้ให้ข้อมูล

ผู้วิจัยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสถานศึกษาละ 2 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ ผู้รักษาการในตำแหน่ง จำนวน 1 คน และครู 1 คน จากจำนวนสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 56 แห่ง รวมผู้ให้ข้อมูล 112 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือสำหรับเก็บข้อมูลจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน มีรายละเอียดดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน มีลักษณะเป็นแบบตัวเลือกที่กำหนดไว้ให้ (force choice)

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของโกแมน(Goleman)

ตอนที่ 3 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับ การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาตามแนวคิดของเฟรนช์และราเวน (French and Raven)

แบบสอบถามตอนที่ 2 และ 3 มีลักษณะเป็นการจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับของลิเคิร์ต (Likert) ซึ่งหาคุณภาพเครื่องมือโดยใช้ค่าความสอดคล้องของเนื้อหาเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ ได้ค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.6-1.00 และหาค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ .976

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ผู้วิจัยทำหนังสือเรียนคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือขอความอนุเคราะห์ไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 เพื่อให้ออกหนังสือแจ้งขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียน

หรือรักษาการในตำแหน่ง และ ครูของสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่างให้ช่วยอนุเคราะห์ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้

2. ผู้วิจัยนำหนังสือที่บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร ออกให้ไปส่งยังแต่ละสถานศึกษาในสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการโดย ติดตามเก็บแบบสอบถามด้วยตนเองและให้ผู้ตอบแบบสอบถามนำแบบสอบถามใส่ในซองตู้เอกสารของแต่ละสถานศึกษา ที่ตั้งอยู่ ณ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

เพื่อให้การวิเคราะห์ข้อมูลตรงตามข้อมูลวัตถุประสงค์การวิจัย การวิจัยครั้งนี้ได้ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งถามรายละเอียดเกี่ยวกับเพศ อายุ ระดับการศึกษา ตำแหน่งปัจจุบัน และประสบการณ์การทำงานใช้ค่าความถี่ (frequency) และ ค่าร้อยละ (percentage)

2. การวิเคราะห์ความฉลาดทางอารมณ์และการใช้อำนาจใช้ค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วนำค่ามัชฌิมเลขคณิตไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ขอบเขตของค่ามัชฌิมเลขคณิตตามแนวคิดของเบสต์ (Best)

ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ใช้การวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย และการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย เรื่อง ความฉลาดทางอารมณ์กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังสถานศึกษาซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 56 แห่ง แต่ละแห่งมีผู้ให้ข้อมูลจำนวน 2 คน คือ ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือรักษาการในตำแหน่ง และ ครู รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 112 คน ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 56 แห่ง รวมผู้ให้ข้อมูล 112 คน คิดเป็นร้อยละ 100 นำมาวิเคราะห์และนำเสนอผลการวิเคราะห์โดยใช้ตารางประกอบคำบรรยาย จำแนกเป็น 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานภาพของผู้ให้ข้อมูล

ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 78.57 และเป็นเพศชาย จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 21.43 ผู้ตอบแบบสอบถามที่มีอายุ 26 – 35 ปี มีมากที่สุด จำนวน 58 คน คิดเป็นร้อยละ 51.79 รองลงมา คือ อายุ 46 ปีขึ้นไป จำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 25 ลำดับสาม คือ อายุ 36 – 45 ปี จำนวน 23 คน คิดเป็นร้อยละ 20.54 และลำดับสุดท้าย คือ อายุไม่เกิน 25 ปี จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.68 ระดับการศึกษาสูงสุด พบว่าปริญญาตรีมีมากที่สุด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 70.54 รองลงมา คือ ปริญญาโท จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 26.79 และ ลำดับสุดท้าย คือ ปริญญาเอก มีจำนวนน้อยที่สุด จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.68 สำหรับตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน พบในลักษณะเดียวกัน คือ เป็น ผู้อำนวยการโรงเรียน หรือ ผู้รักษาการในตำแหน่ง และ ครู มีจำนวนเท่ากัน คือ 56 คน ลำดับแรก และ ลำดับที่สอง คิดเป็นร้อยละ 50.00 ส่วนประสบการณ์ในตำแหน่งปัจจุบัน (เศษปีที่เกิน 6 เดือน

นับเพิ่มอีก 1 ปี) น้อยกว่า 10 ปีมีมากที่สุด จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 45.54 รองลงมา คือ 10-19 ปี จำนวน 45 คน คิดเป็นร้อยละ 40.18 ลำดับสาม คือ 20-29 ปี จำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 11.61 และลำดับสุดท้าย 30 ปีขึ้นไป จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 2.68

ตอนที่ 2 การวิเคราะห์ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

ผู้วิจัยวิเคราะห์โดยใช้ มัชฌิมเลขคณิต (arithmetic mean : \bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation : S.D.)พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.51) เมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ การเอาใจเขามาใส่ใจเรา ($\bar{X} = 4.05$,S.D. = 0.56) การควบคุมตนเอง ($\bar{X} = 4.02$,S.D.=0.57) การตระหนักรู้ตนเอง ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.53) และสองอันดับสุดท้ายมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากัน คือ การสร้างแรงจูงใจ ($\bar{X} = 3.92$,S.D. = 0.60) และ ทักษะทางสังคม ($\bar{X} = 3.92$,S.D. = 0.66)

ตอนที่ 3 การวิเคราะห์การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.98$, S.D. = 0.51) เมื่อแยกพิจารณารายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปน้อย คือ อำนาจการบังคับ ($\bar{X} = 4.07$, S.D. = 0.53) รองลงมา คือ อำนาจเชี่ยวชาญ ($\bar{X} = 4.03$,S.D. =

0.58) อันดับที่สาม คือ อำนาจอ้างอิง ($\bar{X} = 3.99$, S.D. = 0.55) อันดับที่สุด คือ อำนาจการให้รางวัล ($\bar{X} = 3.96$,S.D. = 0.60) และ อันดับสุดท้าย คือ อำนาจตามกฎหมาย ($\bar{X} = 3.92$, S.D. = 0.58)

ตอนที่ 4 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2

ความฉลาดทางอารมณ์กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างน้อยมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเมื่อพิจารณา รายละเอียด พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวม (X_{tot}) มีความสัมพันธ์กับการใช้อำนาจ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01 มีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่คล้ายตามกันทุกด้านโดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($r_{xy}=.936^{**}$) เป็นความสัมพันธ์ในลักษณะคล้ายตามกัน

สรุปผลการวิจัย

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไปหาน้อย คือ การเอาใจเขามาใส่ใจเรา การควบคุมตนเอง การตระหนักรู้ตนเอง และ สองอันดับสุดท้ายมีค่ามัชฌิมเลขคณิตเท่ากัน คือ การสร้างแรงจูงใจ และ ทักษะทางสังคมตามลำดับ

การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน พบว่าอยู่ในระดับมากทุกด้าน และเรียงลำดับตามค่ามัชฌิมเลขคณิตจากมากไป

น้อย คือ อำนาจการบังคับ อำนาจเชี่ยวชาญ อำนาจ
อ้างอิง อำนาจการให้รางวัล และ อำนาจตามกฎหมาย
ความฉลาดทางอารมณ์และการใช้อำนาจของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้านมี
ความสัมพันธ์กันในระดับมากอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .01 ซึ่งความฉลาดทางอารมณ์สัมพันธ์กับ อำนาจ
อ้างอิง อำนาจการบังคับ อำนาจเชี่ยวชาญ อำนาจตาม
กฎหมาย และอำนาจการให้รางวัล ตามลำดับ

การอภิปรายผล

ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหาร
สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับ
มาก ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ทำให้เห็นว่าผู้
บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ได้ให้ความสำคัญกับความ
ฉลาดทางอารมณ์ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กัลยา
ภรณ์ อุดคำมี ได้ศึกษาเรื่อง อิทธิพลของความฉลาดทาง
อารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระนอง ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทาง
อารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนต่อประสิทธิผลของ
โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษาระนอง โดยรวมอยู่ในระดับสูง สอดคล้อง
กับงานวิจัยของ ทักษอร ฝักวาจา ได้ศึกษาเรื่องความ
ฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใส
วิทยา 3 ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ของ
ผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3 ทั้งภาพรวม
และรายด้านอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ
สุรีย์พร รุ่งจำกัด ได้ศึกษาเรื่องความฉลาดทางอารมณ์
ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานด้านบุคคล
ของสถานศึกษา อำเภองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขต

พื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัย
พบว่า ระดับความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหาร
สถานศึกษากับการดำเนินงานด้านบุคคลของ
สถานศึกษา อำเภองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครนายก โดยรวมและรายด้าน
อยู่ในระดับมาก ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ เจนวิทย์
จงใจ ได้ศึกษาเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหาร
การศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษากาญจนบุรี เขต 1-4 ผลการวิจัยพบว่าความ
ฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารการศึกษาขั้นพื้นฐาน
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี โดย
ภาพรวมอยู่ในระดับต่ำกว่าปกติ เมื่อพิจารณารายด้าน
อยู่ในระดับต่ำกว่าปกติทั้งหมด

เมื่อพิจารณาความฉลาดทางอารมณ์รายด้าน
แล้วพบว่า ด้านการเอาใจเขามาใส่ใจเรา มีค่าสัมประสิทธิ์
คูณมากที่สุด ทั้งนี้แสดงให้เห็นว่าผู้บริหารสถานศึกษา
ใส่ใจและตระหนักรู้ถึงความรู้สึก ความต้องการและ
ความห่วงใยของผู้อื่น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุรีย์
พร รุ่งจำกัด ได้ศึกษาเรื่องความฉลาดทางอารมณ์ของ
ผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานด้านบุคคลของ
สถานศึกษา อำเภองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่
การศึกษาประถมศึกษานครนายก ผลการวิจัยพบว่า
ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการ
ดำเนินงานด้านบุคคลของสถานศึกษา อำเภองครักษ์
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครนายก โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และพิจารณา
รายด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์คูณมากที่สุด ในด้านการเอาใจ
เขามาใส่ใจเรา ดังนั้นจากการวิจัยครั้งนี้ทำให้เห็นว่า
ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา
ประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ได้ให้ความสนใจกับความ
ฉลาดทางอารมณ์ โดยเฉพาะด้านเอาใจเขามาใส่ใจเรา
แต่ควรจะทำให้การสนใจในเรื่องทักษะสังคมเพิ่มมากขึ้น
เพื่อให้เกิดการทำงานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

การใช้อำนาจการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ซึ่งระดับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบุรี เขต 2 อยู่ในระดับมากทำให้เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองบุรี เขต 2 มีการใช้อำนาจอย่างสอดคล้องกับฐานอำนาจที่พึงมี และการใช้อำนาจด้านต่างๆอย่างเหมาะสมจะทำให้การใช้อำนาจมีประสิทธิภาพเพิ่มมากขึ้น ซึ่งผลการวิจัยดังกล่าวสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปราณี คาคการณ์ไกล ได้ศึกษาเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2 ในภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน สอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราภรณ์ ปานะถึก ได้ศึกษาเรื่องการใช้อำนาจในการบริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ผลการวิจัยพบว่า การใช้อำนาจในการบริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ดวงพร ว่องสุนทร ได้ศึกษาเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมและรายด้านอยู่ใน

ระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพวรรณ แสงทับทิม ได้ศึกษาเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อขวัญของครูในสถานศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่าการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

เมื่อพิจารณาการใช้อำนาจเป็นรายด้าน พบว่ามีค่ามัชฌิมเลขคณิตที่ใกล้เคียงกันมาก ซึ่งด้านอำนาจการบังคับ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตมากที่สุด ทั้งนี้ในการบริหารงาน การใช้อำนาจบังคับอาจเป็นหนึ่งในวิธีบริหาร แต่เป็นการใช้อำนาจที่ทำให้เกิดความกลัว และมีผลในระยะสั้นเท่านั้น ซึ่งแตกต่างจากงานวิจัยของ ทวีป แสงจันทร์ ได้ศึกษาเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อขวัญของครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี ผลการวิจัยพบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายด้านแล้ว อำนาจการบังคับมีค่ามัชฌิมเลขคณิตต่ำที่สุด เช่นเดียวกับงานวิจัยของ กษิภณ ชินวงศ์ ได้ศึกษาเรื่องการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายด้านอำนาจการบังคับ มีค่ามัชฌิมเลขคณิตต่ำที่สุด ทั้งนี้การใช้อำนาจการบังคับอาจเกิดจากการตอบสนองที่เป็นไปได้ของผู้ใต้บังคับบัญชาต่อการใช้อำนาจบังคับ ทำให้เกิดความผูกพันและความเต็มใจในการทำงานค่อนข้างน้อย แต่เกิดโอกาสที่ผู้ใต้บังคับบัญชาจะต่อต้านได้ค่อนข้างมาก ผู้บริหารจึงควรระมัดระวังในการใช้อำนาจรูปแบบนี้ และปรับเปลี่ยนเป็นการใช้อำนาจในรูปแบบอื่นที่เหมาะสมมากกว่า

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์และการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา

ประณตศึกษานนทบุรี เขต 2 พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ความสัมพันธ์ระหว่างความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษา กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 มีความสัมพันธ์ในเชิงบวก มีความสัมพันธ์กัน กล่าวคือ ค่าสัมประสิทธิ์ของความสัมพันธ์ทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีผลทำให้ การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 ในภาพรวมอยู่ในระดับมากตามไปด้วย ทั้งนี้ เพราะผู้บริหารหรือผู้นำ ไม่ว่าจะหน่วยงานใด มีขนาดเล็กหรือใหญ่ หน่วยงานราชการหรือเอกชนก็ตาม หากผู้บริหารหรือผู้นำมีความฉลาดทางอารมณ์แล้วนั้น การใช้อำนาจในการบริหารย่อมเป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ ด้วยเช่นกัน เนื่องด้วยผู้ที่มีความฉลาดทางอารมณ์ สามารถเข้าใจตนเองและเข้าใจผู้อื่นได้เป็นอย่างดี ดังนั้น เมื่อผู้บริหารเข้าใจตนเองและผู้อื่นได้เป็นอย่างดีแล้วการเลือกใช้อำนาจต่างๆย่อมเกิดขึ้นอย่างเป็นธรรมและสามารถเลือกใช้อำนาจได้เหมาะสมกับสถานการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ อิดาร์ตัน รัศมี ได้ศึกษาเรื่องความฉลาดทางอารมณ์กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุทสาคร ผลการวิจัยพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษามุทสาคร โดยภาพรวมและรายด้านมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่า ความฉลาดทางอารมณ์ด้านการตระหนักรู้ตนเอง การควบคุมตนเอง การสร้างแรงจูงใจ การเอาใจเขามาใส่ใจเรา และทักษะทางสังคม มีความสัมพันธ์กับการใช้อำนาจทุกด้าน โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูงทุกด้าน เรียงตามลำดับจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ อำนาจอ้างอิง อำนาจการบังคับ อำนาจตามกฎหมาย อำนาจการให้รางวัล นอกจากนี้ การใช้อำนาจทุกด้านยังมีความสัมพันธ์กันในลักษณะที่ คล้อยตามกันกับความฉลาดทางอารมณ์ โดยมีความสัมพันธ์ระดับสูงทุกด้าน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เรียงลำดับดังนี้ การเอาใจเขามาใส่ใจเรา การสร้างแรงจูงใจ การควบคุมตนเอง ทักษะทางสังคม และการตระหนักรู้ตนเอง ตามลำดับ

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

จากการศึกษาพบว่าความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะทางสังคม มีมีดัชนีผลสัมฤทธิ์ต่ำที่สุด ผู้บริหารควรเพิ่มทักษะในการโน้มน้าวใจผู้อื่นเพิ่มมากขึ้น หรือให้ความสำคัญกับการทำงานเป็นกลุ่มมากยิ่งขึ้น เพื่อให้การทำงานมีความสัมพันธ์ที่ดีเพิ่มมากขึ้น

จากการศึกษาพบว่าการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานนทบุรี เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก แต่เมื่อพิจารณารายด้านพบว่า การใช้อำนาจการบังคับ มีมีดัชนีผลสัมฤทธิ์สูงที่สุด ซึ่งอำนาจการบังคับยิ่งสูงมากเท่าไร ยิ่งไม่ส่งผลดี เพราะอำนาจการบังคับจะก่อให้เกิดความกลัว และเมื่อการทำงานมีความกลัวที่มากเกินไปจะไม่ก่อให้เกิดผลดีต่อการทำงาน และ

ประสิทธิผลของการทำงานด้วย ดังนั้นผู้บริหารควร
หลีกเลี่ยงการใช้อำนาจการบังคับ

จากการศึกษาพบว่า ความฉลาดทางอารมณ์
กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัด
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต
2 มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ
.01 ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับความฉลาด
ทางอารมณ์ในทุกๆด้าน ทั้งการตระหนักรู้ตนเอง การ
ควบคุมตนเอง การสร้างแรงจูงใจ การเอาใจเขามาใส่ใจ
เรา และ ทักษะทางสังคม เพื่อให้การใช้อำนาจในด้าน
ต่างๆ เป็นไปในเชิงสร้างสรรค์ และ เหมาะสมเพื่อให้

เอกสารอ้างอิง

- กษิภณ ชินวงศ์, “การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชลบุรี เขต 3” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2550)
- กัลยมน อินทุสุต, “การใช้อำนาจของผู้บริหารสตรีที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนกรุงเทพมหานคร” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547)
- กัลยาภรณ์ อุดคำมี, “อิทธิพลของความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนต่อประสิทธิผลของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี” (วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา, 2555)
- จิราภรณ์ ปานะถึก, “การใช้อำนาจในการบริหารกับแรงจูงใจในการปฏิบัติงานตามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษาและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระบุรี”. (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี, 2559)
- เจติยา ดากระบุตร, “อำนาจของผู้บริหารส่งผลต่อการทำงานเป็นทีมของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต 2” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2554)
- เจนวิทย์ จงใจ, “ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาญจนบุรี เขต 1-4” (วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏกาญจนบุรี , 2558)
- ดวงพร ว่องสุนทร, “ความสัมพันธ์ระหว่างการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษากับขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต1” (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2556)

การดำเนินงานในสถานศึกษาบรรลุวัตถุประสงค์ และ
ก่อให้เกิดประสิทธิผลที่ดี

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรศึกษาความฉลาดทางอารมณ์ที่ส่งผลต่อ
การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
2. ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการ
ใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขต
พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2
3. ควรมีการศึกษาปัจจัยอื่นๆที่สัมพันธ์กับความ
ฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงาน
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 2

ทศพร ประเสริฐสุข, "ความเฉลียวฉลาดทางอารมณ์กับการศึกษา" ในรวมบทความ ทางวิชาการอีคิว, พิมพ์ครั้งที่ 4 (กรุงเทพฯ : เดสท์ออป. 2545)

ทวีป แสงจันทร์, "การใช้อำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อขวัญของครูในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาราชบุรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2549)

ทักษอร ฝีกวาง, "ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารโรงเรียนบรรหารแจ่มใสวิทยา 3" (การค้นคว้าอิสระหลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2558)

ทิพวรรณ แสงทับทิม, "การใช้อำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อขวัญของครูในสถานศึกษาเอกชน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2547)

จิตรรัตน์ รัศมี, "ความฉลาดทางอารมณ์กับการใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาสมุทรสาคร" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556)

ปราณี คาดการณ์ไกล, "การใช้อำนาจของผู้บริหารที่ส่งผลต่อแรงจูงใจในการปฏิบัติงานของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุพรรณบุรี เขต2" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556)

ภักฎดา คงสมัย, "การใช้อำนาจของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนสังกัดเทศบาลเมืองลำพูน" (เชียงใหม่ : มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2556)

วีระวัฒน์ ปันนิตามัย, เขาวนอารมณ์ (EQ) ดัชนีวัดความสุขและความสำเร็จของชีวิต พิมพ์ครั้งที่ 7 (กรุงเทพฯ สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2551)

สมวงศ์ โพธิ์สะอาด, "ความฉลาดทางอารมณ์ของนายกเทศมนตรีเทศบาลตำบล จังหวัดราชบุรี" (วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2553)

สุรีย์พร รุ่งจำกั๊ด, "ความฉลาดทางอารมณ์ของผู้บริหารสถานศึกษากับการดำเนินงานด้านบุคคลของสถานศึกษาอำเภอองครักษ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครนายก" (วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลธัญบุรี, 2556)

—. สถิติ 'โรคซึมเศร้า' ที่อาจไม่เคยได้รู้มาก่อน. Sanook (16 พฤษภาคม 2560) <https://www.sanook.com/health/7137/> (สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2061)

—. "สาวไส้ ผอ.ขมเงินคลุกน้ำปลา เจอทุจริตอีก 5 โครงการ ลอบขายน้ำอัดลมให้เด็ก" Sanook (11 มิถุนายน 2561), <https://www.sanook.com/news/6769130/> (สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2061)

—. "สุดเศร้า ครูกว่า 20 คนขอลาออก เหตุสุดจะทนพฤติกรรม ผอ.," MThai (16 มิถุนายน 2560), https://news.mthai.com/generalnews/571382.html?utm_source=line&utm_medium=feed&utm_campaign=news (สืบค้นเมื่อวันที่ 20 มิถุนายน

Carolyn Saarni, The development of emotional competence (New York: The Guilford Press, 1999), 140

Cary Cherniss, Prepared for the Consortium for Research on Emotional Intelligence in Organization (Online)
Available from <http://www.cloonsortium.org>. (2000, August)

Daniel Goleman, Emotional Intelligence: Why It can Matte More than IQ (New York : Bantam Books,1996)

Daniel Goleman. Working with Emotional Intelligence (New York: Bantam books, 1998)

John R. French and Bertram H. Raven, “The base of Social Power” in Darwin Cartwright, Ed. Studies in social
power (Ann Arbor, MI: Institute for Social Research, 1959)

Likert, R. (1961). New Pattern of Management. New York: Mcgraw-Hill.